

Dosarul nr. 3ra-1132/19

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (Zinaida Talpalaru)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (Anatolie Minciuna, Victoria Sîrbu, Viorica Mihaila)

ÎNCHEIERE

18 septembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Iurie Bejenaru
Sveatoslav Moldovan

examinând admisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Denis Pascal împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ, recalcularea pensiei și compensarea cheltuielilor de asistență juridică,

împotriva deciziei din 26 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și s-a menținut hotărârea din 22 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin care s-a admis acțiunea depusă de Denis Pascal,

constată:

La 25 octombrie 2018, Denis Pascal, reprezentat de avocatul Andrei Leșanu a depus cerere de chemare în judecată în procedura contenciosului administrativ împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale (în continuare CNAS) cu privire la contestarea actului administrativ, recalcularea pensiei și compensarea cheltuielilor de asistență juridică.

În motivarea acțiunii avocatul Andrei Leșanu a invocat că, în perioada 02 februarie 2007 – 03 iunie 2013, 02 iulie 2013 – 27 septembrie 2018 Denis Pascal a îndeplinit serviciul în cadrul Centrului Național Anticorupție, unde a deținut funcția de șef al izolatorului de detenție provizorie și izolatorului de urmărire penală a CNA.

La demisia din funcția de șef al izolatorului de urmărire penală al CNA Denis Pascal întrunea condițiile stabilite de pct. 8 din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 și s-a adresat Casei Teritoriale de Asigurări Sociale mun. Chișinău, sect. Centru (în continuare CTAS Centru) cu cerere privind recalcularea pensiei și aplicarea acestor prevederi legale, prin considerarea o lună de serviciu pentru două luni vechime în muncă, anexând copia Avizului consultativ al Plenului Curții Supreme de Justiție în dosarul nr. 4ac-16/14.

La 04 octombrie 2018, CTAS Centru a respins solicitarea lui Denis Pascal fără a-și argumenta poziția.

La 16 octombrie 2018, Denis Pascal a depus cerere prealabilă pe numele CNAS, prin care a solicitat anularea răspunsului CTAS Centru și recalcularea pensiei conform prevederilor pct. 8 din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994.

Prin răspunsul din 22 octombrie 2018, CNAS a respins cererea prealabilă.

Avocatul Andrei Leșanu în interesele reclamantului Denis Pascal a solicitat:

- anularea răspunsului CNAS nr. P-2285/18 din 22 octombrie 2018 privind refuzul de a stabili pensia conform pct. 8 din Hotărârea Guvernului RM nr. 78 din 21 februarie 2018;

- anularea răspunsului CTAS Centru nr. 9645 din 04 octombrie 2018 privind refuzul de a stabili pensia conform pct. 8 din Hotărârea Guvernului RM nr.78 din 21 februarie 1994;

- calcularea pensiei pentru perioadele 02 februarie 2007 – 03 iunie 2013, 02 iulie 2013 – 27 septembrie 2018 conform prevederilor pct. 8 din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 2018, prin considerarea unei luni de activitate drept două;

- compensarea din contul CNAS în beneficiul lui Denis Pascal a cheltuielilor de asistență juridică.

Prin hotărârea din 22 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Denis Pascal, în sensul în care este formulată;

S-a anulat răspunsul CNAS nr.P-2285/18 din 22 octombrie 2018 privind refuzul de a stabili pensia conform pct. 8 din Hotărârea Guvernului RM nr. 78 din 21 februarie 1994 și răspunsul CTAS Centru nr.9645 din 04 octombrie 2018 privind refuzul de a stabili pensia conform pct. 8 din Hotărârea Guvernului RM nr. 78 din 21 februarie 1994;

S-a dispus calcularea pensiei reclamantului Denis Pascal pentru perioadele 02 februarie 2007 – 03 iunie 2013, 02 iulie 2013 – 27 septembrie 2018 conform pct. 8 din Hotărârea Guvernului RM nr. 78 din 21 februarie 1994, prin considerarea unei luni de activitate drept două (f.d. 49, 53-56 recto-verso).

Prin decizia din 26 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de CNAS și s-a menținut hotărârea din 22 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d. 82, 83-95).

La 01 iulie 2019, CNAS a depus, prin intermediul oficiului poștal, recurs împotriva deciziei din 26 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei recurate și emiterea unei decizii noi (f.d. 96, 97).

În motivarea recursului și-a manifestat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând că a fost adoptată pripit, nefiind studiate actele normative în vigoare ce guvernează raportul material-litigios, instanța ignorând argumentele apelantului.

Totodată, recurentul CNAS a invocat că motivarea recursului va fi depusă după notificarea deciziei motivate a deciziei recurate.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că prezentul litigiu a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

Prin Legea nr. 116 din data de 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

Conform articolului 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

Articolul 258 din Codul administrativ stipulează în alin. (3) că, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, însă rezultând din aceeași normă legală, completul specializat va examina admisibilitatea cererii de recurs prin prisma prevederilor Codului de procedură civilă, având în vedere că prezenta procedură de contencios administrativ a fost inițiată până la intrarea în vigoare a Codului administrativ.

Potrivit articolului 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Completul de admisibilitate constată că, în speță, recursul depus de CNAS se consideră a fi în interiorul termenului legal, deoarece din materialele cauzei nu poate fi stabilită data când decizia din 26 iunie 2019 Curții de Apel Chișinău a fost comunicată CNAS, iar drept consecință nu poate fi stabilit momentul când începe să curgă termenul de exercitare a dreptului de a ataca hotărârea judecătorească.

Examinând admisibilitatea recursului depus de CNAS, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră drept inadmisibil, din următoarele motive.

Conform articolului 246 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere. Recursul se declară inadmisibil în special când motivarea recursului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 245 alin. (2).

Articolul 244 din Codul administrativ stipulează în alin. (2) că, pentru procedura de recurs se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Prin prisma articolului 233 alin. (1) din Codul administrativ, cererea de apel trebuie să conțină datele prevăzute la art. 211 alin. (1) lit. a)-d) și să indice hotărârea care se contestă cu apel.

În sensul articolului 211 alin. (1) din Codul administrativ, în cererea de chemare în judecată se indică: a) instanța la care a fost depusă; b) numele și prenumele sau denumirea reclamantului, domiciliul sau sediul acestuia; dacă reclamantul este o

persoană juridică, se indică datele bancare și codul fiscal; c) numele și prenumele reprezentantului legal sau împuternicit și adresa lui, în cazul în care cererea se depune de un reprezentant; d) denumirea pîrîtului în calitate de autoritate publică și sediul acesteia; e) pretențiile reclamantului; f) circumstanțele de fapt și de drept pe care reclamantul își întemeiază pretenția; g) enumerarea tuturor probelor pe care reclamantul le deține și le poate prezenta; h) datele despre respectarea procedurii prealabile, dacă o astfel de procedură este prevăzută de lege.

Sub aspectul dat completul notează că, recursul împotriva deciziei instanței de apel este o cale de atac de drept, vizând în exclusivitate legalitatea actului de dispoziție contestat. Respectiv, dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici care, circumscrise fiind motivelor de recurs îngăduite de lege, sunt de natură să facă vizibile ilegalitatea hotărârii contestate.

Recurentul CNAS nu s-a conformat prevederilor legale și a formulat o simplă cerere de recurs, fără a evidenția memoriului ilegalității și netemeinicii deciziei recurate, limitându-se doar la manifestarea dezacordului față de soluția pronunțată în apel. Această circumstanță face imposibilă exercitarea controlului judiciar de către instanța investită cu soluționarea căii de atac.

Or, în recurs nu este suficientă simpla expunere a dezacordului cu soluția instanței judecătorești, ci este necesară motivarea cu indicarea temeiurilor de ilegalitate pe care se întemeiază calea de atac, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implică determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, cu expunerea argumentată a criticilor în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

La capitolul dat completul decelează că, însăși CNAS a indicat în recurs că „argumentarea detaliată a recursului va fi prezentată suplimentar după luarea de cunoștință cu partea motivată a deciziei recurate”. Însă, până în ziua examinării admisibilității recursului, acesta nu a întreprins nicio măsură în vederea depunerii motivării recursului, nu s-a prezentat în sediul Curții Supreme de Justiție pentru a lua cunoștință de materialele cauzei *inter alia* decizia motivată a Curții de Apel Chișinău și nu a depus nici electronic, nici fizic, pe suport de hârtie motivarea recursului.

Completul consideră că circumstanțele descrise supra evidențiază caracterul echivoc al recursului, deoarece CNAS, fiind interesat în soarta soluționării prezentului litigiu, urma să întreprindă măsurile necesare de a proteja dreptul său de acces la instanță prin depunerea unui recurs motivat, care să corespundă exigențelor impuse de legiuitor, în caz contrar intervenind *uno actu* aplicarea, cu titlu de sancțiune procedurală, declararea recursului inadmisibil în temeiul articolului 246 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ.

În acest sens este imperioasă jurisprudența CtEDO în care Înalta Curte a reiterat că, ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție (Van Harn împotriva Germaniei).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de

contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de CNAS.

Conform articolelor 193, 195, 211 alin. (1), 230, 233 alin. (1), 244, 245, 246 alin. (1) și (2) lit. e) și 258 alin. (3) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Iurie Bejenaru

Sveatoslav Moldovan